

filologia norweska

Zagadnienia na egzamin dyplomowy w roku akademickim 2023/2024

JĘZYKOZNAWSTWO

1. Rettskrivingsreformer i Norge mellom 1905 og 2020.
2. Hva er diglossi? Kjenner du til samfunn som er diglossiske? Er norsk samfunn et eksempel på det?
3. Kan du nevne noen forskjeller på pidgin og kreol? Finner man pidginspråk i Norge?
4. Engelske lånord i moderne norsk og polsk.
5. Hva er kodeveksling? Kan du gi eksempler på kodeveksling i norske talemål?
6. Hva kan være årsakene til at språkpreg sprer seg? Kan du gi eksempel fra norsk?
7. Språkkontakt og språkendring i nordisk perspektiv.
8. Hvordan klassifiserer man norske dialekter?
9. Har norsk noen prestisjedialekter? Kan du beskrive dem?
10. Talevariasjon i Norge.
11. Hovedforskjeller mellom bokmål og nynorsk.
12. Hva vil det si at to lyder har ordskillende funksjon? Kan du gi eksempler fra norsk?
13. Hva betyr språknormering? Kan du forklare begrepet på norsk som skriftspråk?
14. Forklar hva menes med det ortofone prinsippet?
15. Diskuter Grimms lov (den germanske lydfor skyvingen).
16. Hva er forskjellen på sammensetninger og avledninger. Gi eksempler fra norsk.
17. Diskuter hovedforskjeller mellom polske og norske konsonanter.
18. Diskuter hovedforskjeller mellom polskie og norske vokaler.
19. Diskuter trykk og tonelag i norsk.
20. Sammenlign åpne ordklasser i norsk og polsk.
21. Syntaktiske funksjoner av substantivfrase i norsk.
22. Diskuter bøyingskategorier for substantiver og verb i norsk.
23. Anaforisk bruk av pronomener på polsk og norsk.
24. Hvordan brukes komma på norsk og polsk? Diskuter hovedforskjeller.
25. Hvorfor kan objekt ha naken substantivfrase? Diskuter problemstillingen og gi eksempler.
26. Sterke verb i germanske språk.
27. Diskuter språkstridens hovedargumenter.
28. Hvordan skilte seg eldre urnordisk fra yngre urnordisk?
29. Diskuter norrøne trekk i moderne nordiske språk.
30. Hvilke språklige normer er sentrale for norsk? Kan du sammenligne dem med polsk?
31. Diskuter bestemthet som en bøyingskategori i germanske språk.
32. Forklar, ved hjelp av eksempler fra norsk, begrepene: helsetning, leddsetning, oversetning.
33. Forklar forskjellen mellom leddstillingsspråk og kasuspråk.
34. Sammenlign språkpolitikken i Polen og Norge.
35. Nordisk innsats i språkvitenskap. Presenter minst tre anerkjente nordiske språkforskere.
36. Hva menes med det nordiske språkfelleskap?
37. Norsk som et germansk språk.
38. Hva er vanskelig i norsk grammatikk for polakker? Begrunn ditt svar med eksempler.
39. Kebabnorsk som et eksempel på en multietnolekt.
40. Diskuter fornorsking og norvagisering med henhold til importord i norsk.

LITERATUROZNAWSTWO

1. Islendingesagaer som norrøn narrativ litteratur.
2. Skaldediktningen i Norge, dens form og forhold til den faktiske historien.
3. Snorre Sturlasons «Edda» og «Den eldre Edda». Beskriv forholdet mellom verkene og innholdet deres.
4. Hvor oppstod «Kongespeilet», hva slags type diktning var det, hva handlet den om?
5. Hvilken rolle spiller Askeladden i norske folkeeventyr? Nevn typiske trekk for denne traderte formen for fortellinger.
6. Nevn et norsk folkeeventyr og beskriv typiske trekk ved denne formen for folkediktning.
7. Barokkens diktere: Petter Dass og Dorothe Engelbretsdatter.
8. Ludvig Holberg – en norsk eller en dansk forfatter og historiker?
9. Ludvig Holbergs «poetiske raptus» og hans mest kjente komedier.
10. «For Norge kjempers fødeland» og «Ja, vi elsker dette landet». Når og hvor oppstod disse nasjonalsangene? Hva har de til felles?
11. «Det nasjonale gjennombrud» i folkloristikk, bildende kunst og musikk.
12. Kulturstriden mellom Henrik Wergeland (patriotene) og Johan Sebastian Welhaven (danomanene).
13. Camilla Colletts «Amtamandens døtre» som kvinnelig tendensroman.
14. Bjørnstjerne Bjørnsons bondefortellinger (f.eks. «Synnøve Solbakken») som tegn på nye tendenser i litteraturen.
15. Henrik Ibsens dramatiske dikt «Peer Gynt» og Edvard Griegs musikalske «Peer Gynt».
16. Kvinne-, ekteskaps- og familieproblematikken i Henrik Ibsens «Et dukkehjem»
17. Kritisk realisme i norsk litteratur og «poetokrati» i 1870/1880-åra
18. Klimaskiftet i norsk litteratur rundt 1890: Knut Hamsuns «Fra det ubevisste sjeleliv» og «Sult».
19. Det store generasjonsskiftet rundt 1905, nyrealisme og etisk realisme. Gi eksempler på diktere og verk.
20. «De fire store» - markedssituasjonen og kanoniseringen av norsk litteratur rundt 1920.
21. Sigrid Undsets «Kristin Lavransdatter» som historisk og psykologisk roman.
22. Norske nobelprisvinnere i litteratur.
23. Mellom Kristofer Uppdal (debut 1905) og Rolf Jacobsen (debut 1933). Nye tendenser i lyrikken etter 1905.
24. «Heimstaddikting» eller litterær kartlegging av landet etter 1905.
25. Reaksjoner på krigen i norsk prosa.
26. «Det er ingen hverdag mer» og videre utvikling i Gunvor Hofmos modernistiske lyrikk.
27. Norsk novellistikk etter krigen. Gi eksempler på typiske tekster.
28. «Fuglane» av Terjei Vesaas og den polske filmatiseringen.
29. Profil-opprøret som en milepæl i norsk litteratur etter 1945.
30. «Vi vil ikke gi kaffekjelen vinger» - en ny generasjon diktere rundt 1965.
31. De røde 70-åra? Sosialrealismen, kvinnelitteraturen og sosialmodernismen.
32. Jon Fosse: nyskapning i 1980-åras litteratur og hans «dramatiske raptus» f.o.m. 1990-åra.
33. Lars Saabye Christensen og hans Oslo-romaner i 1980-åra.
34. Gro Dahles lyrikk og diktning for barn.
35. Familieproblematikken i norsk prosa etter 1990 med Hanne Ørstaviks «Kjærlighet» som eksempel.
36. Erlend Loes «Naiv. Super» og hans naivistiske metode.
37. Problemer med virkelighetslitteratur, autofiksjon, performativ biografisme: K. O. Knausgård og Vigdis Hjorth.
38. Mellom Khalid Hussains *Pakkis* og Zeshan Shakars *Tante Ulrikkes vei* - kulturmøter i norsk litteratur.
39. Jo Nesbø og norsk krimlitteratur i dag.
40. «Worlding» – norsk moderne litteratur på internasjonal arena.

